

Dnr KS 2020/622

§ 64 Svar på remiss: Promemorian Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Sammanfattning

Socialdepartementets promemoria S2020/09872 beskriver förslag på förändringar gällande tillstånd och ersättningar till utförare av personlig assistans, ändringar i socialförsäkringsbalken och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

En enskild person som yrkesmässigt bedriver verksamhet med personlig assistans måste enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ha tillstånd från

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) från och med 2011.

Avsikten med lagstiftningen är att värna tryggheten för den assistansberättigade genom att säkerställa att anordnaren av personlig assistans uppfyller vissa grundläggande krav.

Förslaget i Socialdepartementets promemoria innebär att Försäkringskassan och kommuner ges möjlighet att neka en assistansberättigad utbetalning av ersättning som utförts av assistansanordnare som saknar tillstånd från IVO enligt 23 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förslaget innebär även skyldighet för Försäkringskassan och kommunerna att informera IVO när en enskild kan antas bedriva verksamhet med personlig assistans utan tillstånd. IVO föreslås få en skyldighet att informera berörda kommuner när ett tillstånd att bedriva personlig assistans återkallas. I promemorian finns även förslag på att IVO ska få större möjligheter att begära information från tillståndshavare.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen ställer sig positiv till förslaget.

Underlag för beslut

- Socialnämndens beslut 2021-02-16, § 10, inklusive social- och äldreförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-01-12

- Remiss 2020-12-23 – Promemorian S2020/09872 Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter utgör kommunens remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter utgör kommunens remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras:

För verkställighet:

För kännedom: Socialdepartementet (inkl socialnämndens beslut och tjänsteskrivelse, se anvisningar i remissmissiv), Socialnämnden

Dnr SN 2020/405

§ 10 Svar på remiss - Promemorian Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd S2020/09872

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig om Socialdepartementets promemoria S2020/09872 - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd.

Socialdepartementets promemoria S2020/09872 beskriver förslag på förändringar gällande tillstånd och ersättningar till utförare av personlig assistans, ändringar i socialförsäkringsbalken och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

En enskild person som yrkesmässigt bedriver verksamhet med personlig assistans måste enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ha tillstånd från

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) från och med 2011. Avsikten med lagstiftningen är att värna tryggheten för den assistansberättigade genom att säkerställa att anordnaren av personlig assistans uppfyller vissa grundläggande krav.

Förslaget i Socialdepartementets promemoria innebär att Försäkringskassan och kommuner ges möjlighet att neka en assistansberättigad utbetalning av ersättning som utförts av assistansanordnare som saknar tillstånd från IVO enligt 23 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förslaget innebär även skyldighet för Försäkringskassan och kommunerna att informera IVO när en enskild kan antas bedriva verksamhet med personlig assistans utan tillstånd. IVO föreslås få en skyldighet att informera berörda kommuner när ett tillstånd att bedriva personlig assistans återkallas. I promemorian finns även förslag på att IVO ska få större möjligheter att begära information från tillståndshavare.

Förvaltningen rekommenderar kommunstyrelseförvaltningen att anta de föreslagna ändringarna.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2020-01-12

- Remiss 2020-12-23 – Promemorian S2020/09872 Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Förslag till beslut

1. Socialnämndens godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till kommunstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämndens godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till kommunstyrelseförvaltningen.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämndens godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till kommunstyrelseförvaltningen.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen

Svar på remiss - Promemoria - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd S2020/09872

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig om Socialdepartementets promemoria S2020/09872 - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd.

Socialdepartementets promemoria S2020/09872 beskriver förslag på förändringar gällande tillstånd och ersättningar till utförare av personlig assistans, ändringar i socialförsäkringsbalken och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

En enskild person som yrkesmässigt bedriver verksamhet med personlig assistans måste enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) från och med 2011. Avsikten med lagstiftningen är att värna tryggheten för den assistansberättigade genom att säkerställa att anordnaren av personlig assistans uppfyller vissa grundläggande krav.

Förslaget i Socialdepartementets promemoria innebär att Försäkringskassan och kommuner ges möjlighet att neka en assistansberättigad utbetalning av ersättning som utförts av assistansanordnare som saknar tillstånd från IVO enligt 23 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förslaget innebär även skyldighet för Försäkringskassan och kommunerna att informera IVO när en enskild kan antas bedriva verksamhet med personlig assistans utan tillstånd. IVO föreslås få en skyldighet att informera berörda kommuner när ett tillstånd att bedriva personlig assistans återkallas. I promemorian finns även förslag på att IVO ska få större möjligheter att begära information från tillståndshavare.

Förvaltning
Social- och äldreförvaltningen

Avdelning/Enhet
Avdelningen verksamhetsstöd och utveckling

Handläggare
Linda Romlin, och Mari-Louise Brunstedt, utvecklingsledare

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2021-01-12

Diarienummer
SN 2020/405

Sida
2 (5)

Förvaltningen rekommenderar kommunstyrelseförvaltningen att anta de föreslagna ändringarna.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2020-01-12 Svar på remiss - Promemoria - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd S2020/09872
- Remiss 2020-12-23 – Promemorian S2020/09872 Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Förslag till beslut

1. Socialnämndens godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till kommunstyrelseförvaltningen.

Siw Lidestål
Social- och äldredirektör

Linda Fällgren
Avdelningschef

Bakgrund

En enskild person som yrkesmässigt bedriver verksamhet med personlig assistans måste enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) från och med 2011.

Ett tillstånd att bedriva verksamhet enligt ovanstående meddelas endast den som genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det krävs även att den enskilda personen bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen beaktas viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och övriga omständigheter av betydelse. Lämplighetsprövningen gäller samtliga nedanstående:

1. Verkställande direktör och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken ska göra en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg när de anställt någon för personlig assistans och innan assistenten påbörjar sitt arbete.

Avsikten med lagstiftningen är att värna tryggheten för den assistansberättigade genom att säkerställa att anordnaren av personlig assistans uppfyller vissa grundläggande krav. Kravet på tillstånd gäller oavsett om insatsen personlig assistans har beviljas av kommunen eller av Försäkringskassan genom statlig assistansersättning (51 kap. 2 § andra stycket socialförsäkringsbalken, SFB). I promemorian beskrivs förändringar som syftar till att stävja oseriösa utförare av personlig assistans och säkra kvaliteten av insatsen.

Det är enligt gällande lagstiftning möjligt för Försäkringskassan att neka att betala ut assistansersättning direkt till en anordnare som bedriver verksamhet utan tillstånd. Det är däremot inte möjligt att neka utbetalning direkt till den försäkrade även om denne anlitar en

anordnare som saknar tillstånd. Detta innebär att anordnare som saknar tillstånd att utföra personlig assistans i dagsläget kan få assistansersättning om ersättningen förmedlas av den försäkrade.

Promemorians förslag innebär en möjlighet för Försäkringskassan och kommunerna att neka en assistansberättigad utbetalning av ersättning för personlig assistans som utförts av en anordnare som saknar tillstånd. Promemorian innehåller också förslag som innebär att Försäkringskassan och kommunerna får en skyldighet att anmäla till IVO om det finns misstanke om att en enskild bedriver verksamhet med personlig assistans utan tillstånd.

IVO föreslås bli ålagda att meddela Försäkringskassan och kommuner om beslut att återkalla ett tillstånd blir aktuellt. IVO informerar redan idag Försäkringskassan om ett tillstånd dragits in. Förslaget innebär att även kommunerna får samma information. I promemorian finns även förslag på att IVO ska få större möjligheter att begära information från tillståndshavare.

Förslaget beskriver konsekvenser för kommuner, till exempel att kommunen med kort varsel kan behöva anordna personlig assistans för en person som anlitat en anordnare som blivit av med tillståndet i och med kommunens basansvar för insatsen personlig assistans. En beredskap som finns i kommunen redan idag. Förslaget innebär också att kommunen efter information från IVO ska meddela den assistansberättigade om detta och vara behjälplig med byte av anordnare, vilket kan innebära ökade handläggningskostnader. Förslaget beskriver även en möjlig inskränkning av det kommunala självstyret genom begränsningen att betala ut ersättning för personlig assistans till anordnare som saknar tillstånd från IVO.

Nuvarande bestämmelse om utbetalning när en kommun eller region inte anmält verksamheten till IVO föreslås lämnas oförändrad. Även nuvarande bestämmelse om utbetalning när en assistansberättigad som anställer sina egna assistenter inte anmält detta till IVO föreslås lämnas oförändrad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen för verksamhetsstöd och utveckling.

Förvaltningens synpunkter

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig gällande promemoria S2020/09872 - Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen i socialdepartementets promemoria S2020/09872

Förslaget innebär att huvudregeln blir att assistansersättning inte betalas ut till anordnare av personlig assistans som saknar tillstånd från IVO. Förvaltningen ställer sig positiv till grundsyftet att säkerställa att målgruppen får insatser som är av god kvalitet.

Förvaltningen anser vidare att huvudsyftet med förslaget, att öka möjligheten att säkerställa att brukare som har beviljats personlig assistans får insatser av god kvalitet samt öka möjligheten att stävja oseriösa anordnare av personlig assistans är ytterst angeläget. Förvaltningen anser att det i dagsläget finns beredskap för de beskrivna konsekvenser som förslaget för med sig.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen